

DELAVEC

Uredništvo in uprava: Ljubljana, poštni predal 290.

GLASILO ZDRUŽENE DELAVSKE STROKOVNE ZVEZE JUGOSLAVIJE.

Izhaja 10. in 25. dne v mesecu.
Stan posamezna številka Din 2.—, mesečno Din 4.—, celoletno Din 48.—. Za članstvo izvod po 1.— Din.
Oglasi po ceniku.
Dopisi morajo biti frankirani in podpisani ter opremljeni s štampiljko dotične organizacije.
Telefon št. 3478.
Ček. račun 13.562.

Deset let obstoja Mednarodnega urada dela v Ženevi.

Mednarodni urad dela obhaja 10 letnico svojega obstoja. Radi tega ne bo odveč, ako napravimo kratek pregled o njegovem delovanju, o njegovih uspehih ali pa tudi neuspehih.

Podlago za ustanovitev mednarodnega urada dela tvori XII. poglavje verzalskega mirovnega dogovora. Okoli njega naj bi se zbrale vse države, da bi se socialna zakonodaja uvajala po vseh kontinentih čim bolj enakomerno.

Dosedaj je 55 držav (ne petdeset, kakor je bilo pomotoma navedeno) članic tega urada. Svojega članstva niso prijavile: Rusija, Amerika, Turčija, Mehika in Egipt.

Cilj mednarodnega urada dela je brez dvoma vzvišen v vsakem oziru. Upoštevati pa moramo okolnost, da niso vsi njegovi sodelavci prožeti istega duha, njihovo delovanje in udejstvovanje basira na različnih pogledih.

Delavci žele, da bi bil mednarodni urad dela izhodišče za utrditve pridobljenih pravic na strokovnem in političnem polju, da se te pravice čim bolj razširjajo in končno dovedejo do gospodarske in politične osamosvojitve delavskega razreda.

Kapitalistični zastopniki bi hoteli imeti v mednarodnem uradu dela institucijo, ki naj bi služila za utrditev njihove teze, da je mogoč prenos miselnosti sedanje meščanske družbe in kapitalističnega gospodarskega reda v delavske vrste, s čimur bi se njegova pozicija zelo utrdila. Pacifisti hočejo propagirati potom urada svetovni mir, socijologi socialno pravičnost.

Ako imamo vse to pred očmi, je jasno, da je delovanje urada nad vse težavno. To je razvidno tudi iz rezultatov tega dela.

V teku 10 let je organiziral urad 11 konferenc, na katerih je bilo sklenjenih in sprejetih 26 konvencij, 30 priporočil, dalje se je izdelalo 56 zakonov in zakonskih osnutkov.

Z ozirom na obstoječe predpise bi morala vsaka država-članica tekom enega leta, sigurno pa po preteku enega leta sprejete konvencije in priporočila predložiti svojim zakonodajnim telesom v ratifikacijo. Pa ne le to. Moralno je obvezana, da deluje po svojih predstavnikih na to, da bi bile odobrene vse te konvencije in priporočila.

V številkah označeno bi pomenilo, da bi morale države-članice v celoti izvršiti 3080 ratifikacij. V resnici je izvršenih ratifikacij le 342. torej komaj ena devetina. 2738 ratifikacij je v zastanku, ne v slučajnem. Zavlačevanje je namerno, ker predstavlja sistem in čisto določeno politiko.

Mednarodni urad dela je moral računati tudi s temi sistemi, moral se je uveljaviti kljub temu. Radi tega ni načeljal problemov, kateri si ne bi vsaj kolikor toliko že utrlji pot v večino držav. Delovanje Mednarodnega urada dela se odraža predvsem v treh smereh: 1. Delovni čas. 2. Delavsko zavarovanje. 3. Delavsko pravo.

Glavno delo je bilo v prvih dveh vejah delavske socialne zakonodaje. Prva skupina obsega konvencije o osemurnem delavniku; prepoved zaposlitve otrok; prepoved nočnega dela za žene in otroke; prepoved nočnega dela v pekarnah in vpeljava obveznega nedeljskega počitka.

Druga skupina se peča z zavarovanjem vseh vrst.

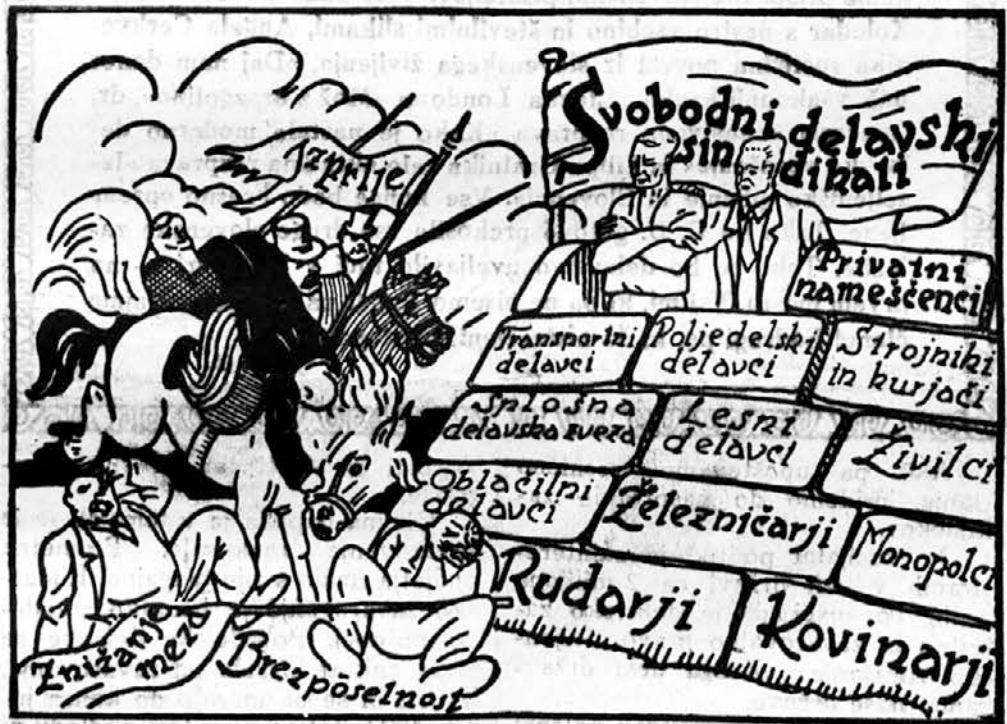
Hitite pristopati v „Cankarjevo družbo“. Pošljite 20 dinarjev takoj. Zaupniki, nabirajte in obračunajte. Knjige se že tiskajo. Krasne bodo, Vaš ponos bodo!

Pivovarji so med delom obdržali v pivovarni „Union“ velik šohd ter zahtevali povišanje mezd. Bije se trd boj. Organizacija je trdna in odločna in mora doseči povišanje.

Delavstvo v tovarni „Vulkan“ v Kranju je v mezdnem gibanju. Zahteva tudi kolektivno pogodbo. Organizacija raste.

Tekstilni delavci v Kranju! Organizirajte se, ker drugače Vas inozemski kapitalisti izmozgajo dobroga.

Zaščita delavstva je svobodna strokovna organizacija.

Delavec se mora v današnji kapitalistični dobi vedno boriti za svoj obstoj. Ne samo, da je njegova mezda majhna in ne zadošča, da bi živel kakor človek, je njegova eksistenca dnevno ogrožena. Preči mu brezposelnost, ker delodajalec ga vrže brez-

obzirno na cesto, kakor hitro ga več ne rabi, ali če se mu ponudi cenejša delovna moč.

Zato, vsi v strokovne organizacije, da zaščitite svoje človeško dostojanstvo, kajti koliko moči, toliko uspehov.

Delo Mednarodnega urada dela je bilo otežkočeno tudi radi obstoječih razmer v posameznih državah. So države, v katerih ne vidi delavstvo od po Mednarodnem uradu dela sklenjenih konvencij posebnih koristi, ker je njihova domača zakonodaja veliko boljša, dočim so pa zopet države, v katerih pomenijo te konvencije že skoraj revolucionaren čin.

Vendar je pa vse to umljivo, ako imamo pred očmi glavni cilj Mednarodnega urada dela, namreč izvesti socialno zakonodajo čim enostavnejše za ves svet.

To bi se doseglo v večji meri, kakor se je, ako bi bile kakšne sankcije, da bodo države-članice izvedle ratifikacijo sklenjenih konvencij v predpisanem roku. Ker pa ni takih sankcij, je moglo večina držav uganjati pasivno rezistenco po domeni nem načrtu. Tako smo pa doživljali, da se je izgovarjala Anglija na Ameriko, Nemčija na Anglijo, Francija na Nemčijo, Italija na Francosko, Nemška Avstrija na Švico.

Sedanja angleška vlada je že izjavila, da bo ratificirala konvencijo o osemurnem delu v najkrajšem času. S tem činom bodo izpodbita tla vsem ostalim izgovorom in bodo morale vse

države ugrizniti v to neprijetno jabolko. S tem bo prešla mednarodna socialna zakonodaja v novo fazo.

Zavedati se pa moramo, da bo sodelovanje Mednarodnega urada le tedaj kronano s čim večjim uspehom, ako bo mogel računati na odločen in organiziran pritisk delavstva v posameznih državah.

O nalogah socialne politike.

(Iz korespondence s. Krekića.)

31. maja se je pričela v Ženevi XII. mednarodna konferenca dela. Na njej je zastopanih 50 držav. Število udeležencev znaša približno 400.

Za predsednika konference je bil izvoljen Dr. Brauns, večletni minister dela v Nemčiji. Ko je prevzel predsedniško mesto, je govoril o nalogah socialne politike. Ta govor je značilen, ker ne prihaja direktno iz delavskih vrst, torej iz srede, katero družba navadno taksira s sanjači in protidržavnimi elementi; o nalogah socialne politike je govoril moč, katera mora vpoštevati tudi kapitalistični svet. Dr. Brauns je razvil sledeče misli:

Človek je največje bogastvo.

Ideja socialne politike ni nova. Vstaja tam, kamor je prodrli novi kapitalistični način produkcije in kjer se zbirajo množice v velikih centrih. Naloge socialne politike so se razširile zlasti po vojski, ker so se pridružili ročnim delavcem še duševni delavci in večji kontingenti iz srednjih stanov.

Naloge socialne politike so radi tega mnogovrstne in se morejo uspešno izvrševati le mednarodnim potom.

Socialna politika vrši svojo nalogo v prvi vrsti s tem, da skrbi za delavstvo za slučaj bolezni, nezgode, onemoglosti in smrti. Ona mora v prvi vrsti vsa ta zla preprečiti; iz tega razloga se neguje delavska zaščita, katere najvažnejši del je ureditev delovnega razmerja. Skrbeti pa mora tudi za varstvo otrok, mater, žena in mladoletnih. Cilj vse te zaščite pa je dvig narodnega zdravja in kulture. Kajti pametno gospodarstvo z ljudmi je najboljšo gospodarstvo.

Vprašanje delovnega trga.

Po vojni se trudijo vse države, da pridejo v okom veliki draginji, v katero potiska milijone delavcev način današnjega gospodarstva, za ureditvijo delovnega trga. Skrb za to, da ne ostane delavec osamljen, brez eksistence, more imeti uspeh le pod okriljem socialne politike.

Pravna enakost delavcev.

Zelo važno, odnosno najvažnejše delo socialne politike je tudi v tem, da se odstrani pravna neenakost. Tako delo dviga ugled države v očeh delavcev in vstvarja predpogoje za sodelovanje delavskih mas pri izvrševanju nalog, ki jih ima država. Tako sodelovanje je pa nujno za moderno demokracijo, ki počiva na samozavesti in samoodgovornosti poedinca.

Velik del prebivalstva stoji v odvisnem razmerju do drugega dela. Radi tega ni ta odvisni del v položaju, da vrši svoje državljanske dolžnosti, ako se ne uredi ta odnos na ta način, da mu to omogoči, to je, da se vstvari poleg lastninskega prava tudi delavsko pravo, ki bo varovalo delavčevu zdravje, njegovo delovno silo ter preprečilo prav vsako izkoriščanje in zlorabljanje delavskega položaja.

Moderno socialno pojmovanje zmaguje.

Boj za delavsko enakopravnost je že star. Toda nov je pa način, po katerem se ta ideja uveljavlja, to so kolektivne delavske pogodbe.

Življenje je dokazalo, da ne nudijo osebne pogodbe pravične podlage za ureditev delovnega razmerja, ker je delavec kot poedinec v razmerju napram delodajalcu slabjši. Radi tega so edino kolektivni dogovori upravičeni. Pa tudi industrija sama zahteva take dogovore radi svoje dovršenosti in radi izenačenja tempa in načina dela.

Značaj delavskih sindikatov.

Sicer pa eksistira že tudi organ, ki skrbi za to, da so interesi delavstva kolektivno zaščiteni. Ta organ so delavske strokovne organizacije.

Radi tega je samo ob sebi umljivo, da jih niso posamezne države v svojih ustavah le priznale, — ampak se jih poslužile kot podlago za ureditev delovnih odnošajev s tem, da so jih priznale za zakonite zastopnice organiziranega delavstva.

In prav je tako. Nič ni namreč pravičnejše, kakor to, da ima skupna

volja kake organizacije prednost pred voljo poedincev, kadar so na dnevnem redu vprašanja gospodarskih odnosov.

Do kolektivnih pogodb je sicer že prej prišlo, toda razširile so se šele v zadnjem desetletju. Isto tako so dobile zakonsko priznanje šele v zadnjem času.

Poedini delavci in nameščenci ne morejo več sami sklepati dogovorov, ampak so vezani na dogovore, ki jih sklenejo za nje njihove strokovne organizacije. Kakor mora biti organizacija poštna in zvesta, tako se morajo odlikovati s temi lastnostmi tudi člani napram organizaciji. Zlasti se mora delavstvo zavedati, da ni le nujno, ampak, da je njegova socialna dolžnost, da je organizirano.

Pravica in svoboda delavskega združevanja pa postaja eden najvažnejših in v sedanjem času eden najtežjih problemov socialne politike.

Vloga države v delavskih sporih in značaj razrednih organizacij.

Današnja država se ne sme samo zadovoljevati z mezdnimi pogodba-mi, ampak mora skrbeti, da pride do njih s tem, da izreka v sporih svoje razsodbe, ki so obvezne za obe strani.

Kakor hitro pa stavi država svojo moč v službo organiziranih grup delavcev in podjetnikov, jih pritegne k sodelovanju, vsled česar postaja kolektivno delavsko pravo avtonomno. To dejstvo je velikega pomena. Delavsko avtonomno pravo je namreč listino torišče, kjer se vrši državljanska izobrazba in vzgoja najširših plasti delovnih sil.

V splošnem vlada prepričanje, da mora biti delavsko pravo utemeljeno v ustavi.

Potom delavskega prava se razvija v podjetjih nov organ, ki urejuje razmerje med delavci in podjetniki — obratni sosveti. Za enkrat se razteza njihovo delovanje le na urejevanje delovnih pogojev, na posredovanje in zaščito delavcev, ne pa tudi na upravo podjetja. Nesporno pa je, da pomenijo obratni svetovi izhodno točko za demokratizacijo podjetij.

Racionalizacija in delavstvo.

Temu problemu se mora tembolj posvetiti pažnja, ker ni dobilo delavstvo radi racionalizacije odgovarjajočega dela — niti v pogledu mezde, niti z ozirom na znižane cene blaga. Racionalizacija ima nasprotno za delavstvo težke posledice: Povečala se je brezposelnost, pospešil tempo dela, ki utrjuje delavca, dovršila se je mehanizacija dela in napravila delavca še v večji meri za avtomat, ki ubija duševno obzorje in jemlje vsako veselje.

Racionalizacija je pritirala do višine najžalostnejši in najbolj nevarni problem naše dobe.

Ta problem se imenuje — duševna otopelost širokih delovnih slojev. Osemurni delovni čas.

S tem pa ni rečeno, da se mora mehaniziranje gospodarskega procesa potisniti nazaj. Toda delati se mora na to, da pridejo delavci v podjetju do čim večjega soodločevanja, da se bodo v njem počutili dobro in da bodo soudeleženi na dobičku. Delovni čas pa mora biti tako urejen, da bo imel delavec čas, da bo ostal telesno in duševno čil, kakor bo mogoče izpolnjevati svoje dolžnosti, ki jih ima kot družinski poglavar in državljan.

V tem je moralni smisel in veličina osemurnega delovnega časa.

Stanovanjsko vprašanje.

Ako bi kdo hotel kratiti osemurni delovni čas, bi izrabljala delovno silo, ki mu ne pripada, kajti preko 100 milijonov ljudi, ki žive v odvisnem razmerju, hočejo po 8 urnem delu osvežiti svoje telo in svoj duh v delu, ki jim prija. Poleg osemurnega dela nudi delavcu priliko za tako delo lastni dom s primernim zemljiščem. V mestih trpi delavstvo na stanovanjskih težavah radi nedostatkov iz predvojnih dob. Stanovanjsko vprašanje se mora rešiti v korist delavstva. Stanovanje je namreč podlaga narodnega zdravja in narodne kulture. Brez rešitve stanovanjskega vprašanja, bo vsako socialno delovanje skazeno.

Trdno je prepričan, da bo prišlo do tega, kajti socialno politični problemi stopajo z neodoljivo silo na dan in bodo morali biti izvedeni po vseh deželah in državah.

Še nekaj o stanju naše socialne politike.

Po 6. januarju se je dvignila ljuta kampanja delodajalcev proti že obstoječi socialni zakonodaji, čez, da je premoderna, da ne odgovarja dejanski potrebi, vsled česar je škodljiva gospodarstvu.

Dokazali smo z memorandi, ki jih je vložil URSSJ. in Delavske zbornice ministrskemu svetu, da temu ni tako. Ali sedaj so zopet obrtniki podali svoje »želje«. Dela se namreč nov obrtni zakon in hočejo ti obrtniki »za povzdigo obrtništva in naraščaja«, da se reducirajo socialne dajatve.

Njih resolucija v 2. točki dobesedno zahteva:

»Revidirata naj se v prvi vrsti zakon o zaščiti delavcev in zakon o zavarovanju delavcev, ki prebahata v svojih določbah preko mednarodnih zahtev in obvez.«

Torej kapitalistič si ne da ničesar stvarnega dopovedati in dokazati. Po njegovem povzročajo škodo gospodarstvu dajatve delavstvu, torej socialne potrebe.

Knjige Cankarjeve družbe bodo lepše, nego so si ustanovniki ob početku mislili, kajti družba je dobila medtem originalne prispevke slovenskih pisateljev. Izšle bodo sledeče knjige:

Koledar s pestro vsebino in številnimi slikami, Angela Cerkvenika socialna povest iz slovenskega življenja, »Daj nam danes naš vsakdanji kruh!«, Jacka Londona »Mož z brazgotino«, dr. Lončarja znanstvena razprava »Kako je nastalo moderno delavsko vprašanje« in Filipa Uratnika zelo aktualna razprava »Izseljeniško gibanje in Slovenci«. Vse knjige bodo krasno opremljene. Tako bo C. D. gotovo prekosila vse druge slovenske založbe. Tako se bo delavstvo uveljavilo tudi v literaturi — na prvem mestu. Vsi mi, ki pa ne pišemo knjig, pa pridno zbirajmo člane! Sodrugi pa, ki še niste člani, pristopajte!

Ako pa upoštevamo resnično stanje, pridemo do nasprotnih zaključkov.

Na socialni politiki je zainteresiranih v celji državi ca 2 milijona oseb. To znači, da je delavsko zaščitno in zavarovalno pravo življenjsko vprašanje velikega dela državljanov naše države.

Kakšen pa je pravzaprav položaj v tem pogledu?

Naša socialna politika odseva predvsem iz treh zakonov: Zakona o inspekciji dela, Zakona o zavarovanju delavcev in zakona o zaščiti delavcev.

Zakon o zaščiti delavcev pomeni deloma unifikacijo v raznih delih države že obstoječih zakonov in uredb, deloma pa tudi nove odredbe. Glavna določila so: 1. Delovni čas, kateri znaša v industriji normalno 8 ur, izjemoma od 9 do 10 ur. V obrti od 8 do 10 ur, izjemoma 12 ur. Te odredbe pa niso prišle do popolne veljave, ker ni bil izdan tozadevni pravilnik, dasi je bilo predvideno, da bo izšel tekom 6 mesecev, ko stopi zakon v veljavo. Ko je pa izšla uredba o odpiranju in zapiranju trgovin, so dvignili delodajalci tak vihar, da so dosegli v obrti 9 in 10 urni delovni čas.

2. Zaščita žen in otrok. Nočno delo je zabranjeno ženam brez razlike starosti in mladoletnim do 18. leta. Tudi to določilo se ne izvaja, kakor predpisuje zakon, ker ni na razpolago dovolj nadzornih organov. 3. Prepoved nočnega dela v pekarijah v praksi tudi še ni uveljavljena. 4. Zaščita mater in dece. V podjetjih preko 100 delavcev in če je v podjetju zaposlenih vsaj 25 delavk z malimi otroci, bi morala biti ustanovljena na račun podjetij posebna dečja zavetišča. Istotako bi moral biti dovoljen materam potreben odmor za dojenje otrok. Ta določila so v splošnem le na papirju.

5. Higijenski pogoji za delo. V smislu tega zakona bi morali biti vsi obrati urejeni tako, da ne bi bilo ogroženo zdravje delavcev. Vsako izboljšanje v tem smislu je bilo skoraj

večji del preprečeno z izgovorom na gospodarsko krizo. 6. Obratni zaupniki. Obratni zaupniki naj bi bili zastopniki delavstva ter posredovalci med delavci in delodajalci. V ta namen bi jim morala biti zagotovljena posebna zaščita. Najnovejši pravilnik ne nudi te zaščite. 7. Svoboda delavskega združevanja. Formalno obstoja taka svoboda, dejansko pa ne. Koliko zavednih delavcev-strokovničarjev je že izgubilo delo samo radi tega, ker so propagirali strokovne organizacije. 8. Posredovanje dela. Zakon je predpisal snovanje borz dela, ki naj bi organizirale tako posredovanje ter podeljevanje podpor brezposelnim. Tudi ta ustanova ni izvršena tako, da bi odgovarjala svojemu namenu.

Zakon o inspekciji dela.

Inspekcija dela bi morala nadzorovati, če se izvršujejo določila zakona o zaščiti delavcev. Ta naloga bi se mogla doseči le, ako bi razpolagale z zadostnimi sredstvi in z zadostnim izvršilnim osebjem. Tega pa ni bilo in še ni. Statistika dosedanjega dela inspekcij dokazuje, da so mogle izvrševati komaj deseti del od v zakonu predpisanega dela.

Zakon o zavarovanju delavcev.

Ta zakon predvideva zavarovanje za slučaj bolezni, onemoglosti,

starosti in smrti ter za slučaj nezgode.

Glavna napaka je v tem, da se je zavarovanje razkosalo. Prometna podjetja imajo svojo blagajno. Rudarsko zavarovanje je istotako izvedeno posebej. Poljedelske delavce se je za enkrat izvzelo od zavarovanja, izvesti bi se pa moralo do konca junija 1923. Zakon pa v tem pogledu ni proveden še do danes.

Zavarovanje za slučaj onemoglosti, starosti in smrti bi moralo stopiti v veljavo do 1. julija 1925. Toda s finančnim zakonom je bilo odgledeno do nadaljnjega.

Ko se je vpeljalo splošno zavarovanje, je obljubila država subvencijo letno 2 milijona, da bi se mogle premagati velike začetne zapreke. Te subvencije pa nikoli ni bilo. V posameznih letih je dala država te-le subvencije:

Leta 1923	1,880.000	leta 1924	360.000
leta 1925	360.000	leta 1926	500.000
leta 1927	130.000	leta 1928	50.000 Din.

Pa še te subvencije so se porabile večji del za državno nadzorstvo.

Poleg tega so bili prevalejni vsi izdatki za lečenje delavcev na nalezljivih boleznih v breme zavarovanja, dočim imajo vsi ostali državljani — tudi premožni — pravico do brezplačnega zdravljenja.

Taka je resnična slika obstoječe socialne zakonodaje. Radi tega je skrajno nepoznanje razmer ali pa neodpusljiva površnost, ako se trdi, da je socialna zakonodaja premoderna in da je v preveliko breme narodnemu gospodarstvu. Dejansko je večji del na papirju in delavstvo bo moralo prestati še veliko težkih in mogočnih bojev, da bo doseglo tako socialno zakonodajo, ki bo odgovarjala njegovim življenjskim interesom.

Delavsko strokovno gibanje.

Pravkar je objavila amsterdamska strokovna internacionala stati-

stične podatke o mednarodnem strokovnem gibanju. Iz njih je razvidno, da je v zadnjih štirih letih beležiti prav lepe uspehe ne samo na številu članov, nego tudi na moči, pa čeprav so zadnja leta gospodarskega razvoja — pospešila konsolidacijo kapitalizma in »normalizacijo« meščansko-političnih razmer.

Da nam bo lažje razumljivo, bomo s številčnim pogledom pokazali na razvoj delavskega strokovnega gibanja.

Leto 1922. Število strokovno organiziranih v 32 deželah: 46.273.132. Od tega števila je pripadalo 22 milijonov 411.826 članov amsterdamski internacionali, 7.069.000 članov rdeči moskovski internacionali, 3 milij. 759.106 verskim organizacijam, 1 milijon 254.217 sindikalističnim organizacijam in 11.778.983 različnim drugim strokovnim organizacijam.

Leto 1923. Število strokovno organiziranih v 39 deželah: 40.928.610 članov. Od tega 18.574.330 amsterdamske smeri, 5.358.064 moskovske, 3.025.525 verskih smeri, 825.758 članov sindikalističnih organizacij in 13.144.933 različnih strok. organizacij.

Leto 1924. Število strokovno organiziranih v 44 deželah: 36.475.320 članov. Od teh 16.490.121 članov amsterdamske internacionalne, 5.245.889 moskovske, 2.354.583 verskih strokovnih organizacij, 404.700 članov sindikalističnih organizacij in 11 milijonov 980.027 članov različnih drugih smeri.

Leto 1925. Število strokovno organiziranih v 46 deželah 36.062.711 članov. Od tega števila odpade 17 milijonov 702.431 članov na amsterdamsko internacionalo, 7.333.845 na moskovsko, 2.112.109 na verske strokovne organizacije, 471.439 na sindikalne organizacije in 8.442.887 članov na različne ostale smeri.

Leto 1928. Število strokovno organiziranih članov 46.187.060 v 62 deželah. Od teh 19.377.448 amsterdamske smeri, 13.670.462 moskovske smeri, 2.149.069 verskih organizacij, 285.500 sindikalnih in 10.704.581 različnih organizacij ostalih smeri.

Te številke povedo vse. Kažejo na moč strokovno organiziranega proletarijata.

Leto 1922 je nekak mejnik v povojnem strokovnem gibanju. Delavski razred je po vojni silno narastel in v letu 1922 dosegel svoj višek. V tem letu je za strokovno gibanje nastal občuten udarec. Polhod in zavzem oblasti po italijanskem fašizmu.

Za tem je beležiti krizo, ki je trajala nad dve leti. Delovni trg se je delno zmanjšal, razmere na trgu so se prav tako poslabšale. Buržuazija je v teh letih v politiki prodrla s svojimi nazori. Zgubile so tudi krščanske strokovne organizacije.

Leto 1924 je zaustavilo padec. Od tedaj gre naprej in amsterdamska internacionala ni več organizacija samo parih milijonov, ni več organizacija strokovno organiziranega evropskega proletarijata, nego mednarodna sveta delavska strokovna internacionala, ki zbira pod svojim praprom delavce in nameščence iz 62 dežel! Je to organizacija 20 milijonov.

Nekako isto razvojno stopnjo je zaznamovala v teh letih tudi moskovska strokovna internacionala. Od leta 1922 iz 7 milijonov padec na 5 milijonov in zatem dvig na 13 in pol milijonov članov. Njeno delovanje se omejuje, kar je pravzaprav samoosebi umevno — le na Rusijo. Komunistične strokovne organizacije so v večini držav prepovedane.

Toda kljub 20 milijonom, je še vedno milijone ljudi, ki niso strokovno organizirani, ali ki celo stoje v takih strokovnih organizacijah, ki so pravemu razrednemu stališču naših strokovnih organizacij nasprotni. Seveda ti delavci in nameščenci malo ali skoro nič ne pomenijo, kajti sila strokovno organiziranega, razredno zavednega proletarijata, je veliko več, kot pa »samostojne in neodvisne« strokovne organizacije fašizma ali klerikalizma, ki predstavljajo le cokolj v delavskem pokretu vseh narodov.

